

הלכות יחוד שבוע ב'

המותרים ביחוד

גמ' קידושין פ: מתייחד אדם אם אמו עד הגדילו זה ישן [1]
רש"י ד"ה- גמ' סנהדרין סד. אמרי הואיל ועת רצון עד אמר רב יהודה אמר רב [2]
רא"ש פא: אמר רב יהודה ... [3]
Optional תוספות הרא"ש דף פא עמוד ב [3]

שלחן ערוך אבן העזר סימן כב סעיף א [4-5]
חלקת מחוקק ס"ק א ובית שמאול שם

גדר של לפרקים שו"ת אגרות משה אבן אהעזר ח"ד סימן ס"ד אות ג [7-8]

סעיף ב' כשאירע מעשה..... עד ושמאי והלל גזרו [5]
גמ' סנהדרין כא. אמר רב יהודה אמר רב עד כא: ואדניה [9]
יחוד אם פנויה נדה רש"י אבות פרק ב' משנה י' [3]
Optional שו"ת הריב"ש סימן תכ"ה [10]

שלחן ערוך שם ושמאי והלל גזרו..... [5]

Optional יחוד אם נכרי גמ' ע"ז לו: [11]

שלחן ערוך שם סעיף ב' נמצא כל המתייחד .... [8]

עין משפט
גר מצודה

וְיִקְרָא: **בְּרֵנִי** שִׁמְשׁוֹר **בְּמוֹדֵךְ** מוֹסְרוֹ יֵד מִשְׁמֵי עִי: וְתִרְוִיחֶהָ צַעֲיִן: **נָבִי** קִתְנִי מִמֶּנִּי (דף ג.) צִנְחִי סְקִילָה וְכָל כֻּלָּל עִי: וְנִפְקָא מִינֵה דְלֹא עֲזָא וְקֻטְר לִפְנֵי סְפּוֹר **עִי** וְיִנְדֹּךְ דְּרֻקָא כְּמוֹ שֶׁמֶן מוֹלֵךְ: אַחַד **בְּמוֹדֵךְ** וְאַחַד **יִשְׁאָר** **עִי** אֶזְרוּרִי עֵלֶה בְּדִרְכָּה דְּמֵאִכִּיָּה יַעֲזֹבוּ (דְּרֵיס י) נִפְקָא" אֵלֶּה לִּי וְיוֹקָא חֲמִישׁ שְׂדֵרָה צֶכֶךְ וְלֹא מִשּׁוֹם עִי" אֶזְרוּר עֵלִי דֵּהָא מֵאֵלֶּה הַבְּסִקְלָה לִפְסִיךְ הַזֶּה: **בִּי** שְׁחֵמְלִיבוּ **עִי**הֵם¹⁸. שְׁקֵרָא שְׁמֵן גִּזְוֹן רָצוּר וְקִיסָם שְׁאִינוּ רָאִי לֶכֶךְ זֶה לְפִי שְׁעָה הַמְלִיכִיחוּ עֵלִי לְהֵא

רא"ש קידושין

[דף פא ע"ב] **גב'** אמר רב יהודה אמר רב [אסי] מתייחד אדם עם אחותו ודר עם אמו ועם בתו כי אמריה קמיה דשמואל אמר לי אסור להתייחד עם כל עריות שבתורה ואפילו עם זהמה: פסקו המוספות דהלכתא כרב אסי לפי שנראה שהיה גדול משמואל כדאמרינן (ב"ק דף פ:) שמואל לא עייל קמיה דרב אסי ולא היה זה מחמת זקנה דהא שמואל צמי רבי היה כדאיתא בצנא מניעא (דף פו.) ואסיא דרבי על ידיה מתעצד ורב כהנא חזרו של רב אסי אמר צירושלמי דהוה עלם סגי פירוש ילד מאוד כשעלה לארץ ישראל צעודא דרבי יוחנן צהגוזל [בתרא] (דף קיז.) וכל שכן רב אסי שהיה יותר ילד ממנו שכל מקום מזכיר רב כהנא לפני רב אסי ואע"ג דכל הני אמוראי דבסמוך מחמרי אפילו צהמה איכא למימר דמחמירין על ענמן היו והמחמיר תצא עליו צרכה: אמר רבא מתייחד אדם עם שתי יצמות ועם שתי נרות ועם אשה ויצמתה ועם אשה וצת צעלה ועם אשה ותינוקת היודעת טעם ציאה ואינה מוסרת עצמה לציאה:

תוספות הרא"ש מסכת קידושין דף פא עמוד ב

מתייחד אדם עם אחותו. דלא מגרי יצר הרע בקרובות מאנשי כנסת הגדולה ואילך. ותימה היכי עקרינן איסור יחוד דאורייתא מאנשי כנסת הגדולה ואילך. ונראה לה"ר אלחנן דהיינו טעמא משום דאמו מותרת לכתחלה להתייחד עמה משום דכתיב בן אמך ובאמו אפי' קודם עובדא דאנשי כנסת הגדולה לא הי' יצר הרע שולט כדאמרי' בחלק במעשה דאמון דאמרו לו כלום יש לו הנאה ממקום שיצאת משם אלמא הא בהא תליא, הילכך כיון דאזל לי' יצר הרע משאר קרובות ילפי' מאמו וכיון דלא מגרי בהו שרי להתייחד בהדיהו, ומ"מ לא התירו באחותו כמו באמו דמותר לדור עם אמו ולישון בקירוב בשר בלא הגדילו וכי הגדילו כל אחד בכסותו, והא דשרי בביתו כמו באמו משום דהואיל ויצאה ממנו לא מגרי בי' כלל ואף על גב דלא הוי יצתה ממנו ממש כמו באמו.

רש"י אבות פרק ב' משנה י

מב"ם אבות פרק שני רש"י

תי ימות שמא היום שמא למחר תהא נוח לנעום: ושוב יום אחד לפני מיתתך. הרי צ' כלומר צלל יום ויום עשה ז' כנגד אורן של חכמים אינו תשובה דשמא למחר אתה מת. וג' והוי מתחמם כנגד אורן שתשמע לדבריהם: והוי ילמו והיה מספר אותו ומפני זה זהיר בגחלתן שלא תכזה. שלא תעגש על ידם אס תעבור על דבריהם: נשיכות ומר לך כשתחזר לחכמים ואל שועל. השועל הזה שיניו דקות ועקומות וקשה נשיכתו משאר נשיכות. ועקרצ מטיל

ארס מן העוקץ. ונחש שרק שורק צפיו צלע"ז שיפלא"ר כדרך שעושי אווז' הללו זה לזה ושורף האדם בארס שלו כלומר צלל ענין הם מזיקים לעובר על דבריהם: וב"ל דבריהם. אף קלות שנקלות כי פורץ גדרן של חכמים כגון יחוד של פנויה שסתם אשה נדה היא שנא' (ויקרא טו יט) והדוה צנדתה תהיה צנדתה עד שתצא צמים וחכמים גזרו אף אס טצלה שהרי גזרו על יחוד פנויה לא שנא טהורה ול"ש טמאה:

א' ושוב יום אחד לפני מיתתך. והוי מתחמם כנגד אורן של חכמים, והוי זהיר בגחלתן שלא תכזה, שנשיכתן נשיכת שועל, ועקיצתן עקיצת עקרב, ולחישתן לחישת שרף, וכל דבריהם בגחלי אש: יא רבי יהושע אומר, עין הרע, ויצר הרע, ושנאת הבריות, מוציאים את האדם מן העולם: יב רבי יוסי אומר. יהי ממזל חבד חביב טליד

אבן העזר כא בב הלכות אישות

בית שמואל תנה

מסכתות
הערות
ואילן
שבת
בבא
מסכתות
מסכתות

יא ולישן עמהם בקירוב בשר. אפשר דה"ה אם גדול מותר לישן
עם אחותו הקטנה בת ג' שנים, רק מילתא דפסיקא נקט, דאין כל אם
גדול מאחותו, משא"כ נאזז ואס. וכבר כתבנו [סק"ט] דאף דנמשנה
[קדושין דף פ' ע"ג] אמרו ממחיד עם אמו ועם אביו, אמר רב אסי שם
בגמ' [דף פ"א ע"ג] דממחיד עם
אחותו שלא בקציעות: יב הגדילו
ונעשה הבן גדול. לא פירש שני
הגדלות רק סתם וכמו עד שיהיו שדים
נכחו ושער נמח, דלאו בגדלות שנים
תליא מילתא, נאשר כשמגיעים נסימנים
אלו אף קודם שני הגדלות, מסממא
הגיעו לכלל שידועים להכלל ואף קודם
י"א שנה וי"ב שנה, וע"כ לא הכניס
עצמו לחילוף הגירסאות שבגמרא
[קדושין פ"א ע"ב] [הוצא כ"ז סימן זה
ס"ק ח'], ומסממא זמן הרבה קודם שני
הגדלות הגיעו לכלל נוסה. וכנ"ל [אות
ר] השיג על פסק זה וכתב, הלל כנ"ל
דמילן ופסק בשו"ע שלא לאסור עד
שיגיע לגדלות. ולפי מ"ש אין כאן קולא:

טו הגדילו ונעשה הבן גדול וכו'. היינו אם הגדילו אסור לישן
בקירוב בשר, אבל חיבוק ונישוק מותר. פרישה [אות ו'] טו עד שיהיו
שדים נכחו. היינו אפילו קודם ש"ג גדלות אם הגדילו סימנים אסור,
ועיין כ"ז וכו' [אות ו'] וכו' [סק"ט]:

סימן כב סעיף א' א אסור
להתיחד. כש"ס [קדושין פ' ע"ב]
ללמד מקרא [ברכים י"ג ד'] כי יסתך אחיך
בן אמן, וכי בן אם מסית ולא בן אם, אלא
רמו בן ממחיד עם אמו. ופוס' פ"ק
דשנח [י"ג ע"א ד"ה מה] כתבו [דף יחוד
מדאורייתא אסור, וכן כתב הטור.
והרמב"ם [פכ"ב מאיסורי ביאה ה"ב] כתב
[דף יחוד יחוד מן הקבלה, דאין אלא רמו
ממורה, לכן אין מלקין אותו אלא מכוח
מדרות [שם ה"א]. וכלל עריות וכלל
חיבי לאחין, וכן כתב פרישה [אות א'].
וכש"ס [קדושין פ"א ע"ב] מנא, רב
אסי אמר מותר להמחיד עם אחותו לפי
שעה דר עם אמו בקציעות, וכתב
הרא"ש [שם פ"ד סי' כ"ד] דהלכה כרב

ערך להם

סעיף ד' בסופו. החשוד על אחת מהעריות יתרו בו שלא יעבור על פתח
ביתו ואם יעבור יבי אורו מכת מרדות. ובי' בשם רבינו יוחנן נתיב כ"ג טוף
ח"ב. הושטת כלי מידו ליד אחת מכל העריות אין בו משום הרגל עבירה

באר הגולה

ת. שם דף פ"א ע"ב. ועיין ברא"ש שם [פ"ד סי' כ"ה] גירסת דליטנא קמא
מיטקט מנח ג' ומיטקט מנח ט'. א. מעובד דרב אחא בר אבא וכו', שם
דף פ"א ע"ב. סימן כב סעיף א' א. לשון הרמב"ם בפרק כ"ב
מהלכות איסורי ביאה וה"א, מממרח דר' יוחנן וכו', קדושין דף פ' ע"ג

נחלת צבי

סימן כב סעיף א' א. אסור להתיחד עם הערוה. הרמב"ם פרק
כ"ב מהלכות איסורי ביאה [ה"ב] כתב, ואסור יחוד העריות מפי הקבלה,
אבל הטור כתב שהוא אסור מן המורה, וכן הוא בפרק אין מעמידין

ביאור הגר"א

כט. ואם היתה כו'. שם [קדושין פ"א ע"ב]: ל. או שנתקדשה. שם, לא
סבר לה כו', ואח"כ אמר מר נמי עבר כו', משמע דמחילה דלמך לא סבר
לה מר דמקדשה, אפילו בלא הא דשמואל, וא"כ ה"ה לכל שמואל להשתמש:
לא. וכן. כמו נאזז:

פתחי תשובה

לישב ע"ש. ועיין בספר ברכי יוסף אות ד' שכתב דבאמת ההיתר מפורש,
דהנניא באבא רבתי [פ"ג ע"ג עיין נחלת יעקב שם ד"ה ר"א] שהאם נקברת עם
בן בנה, זה הכלל כל שישן עמו נקבר עמו, * [והר"ן סבר דההיא ברייתא
אינה הלכה] וכן פסקו הפוסקים ביו"ד סימן שס"ב [סעיף י"א], [והר"ן סבר
דההיא ברייתא אינה הלכה] וע"כ משום דתפס סוגיא דתלמודין שיליה
קדושין שהביא הב"ש כפשוטה, אבל אגן דקיי"ל כההיא ברייתא ביו"ד
שם, ה"ה הכא, ע"ש: ו. וכן האם עם בנה. עיין בתשובות חות יאיר סי'
ע"ב שפעם אחת אירע מקרה בלתי טהור שבן קטן בן ט' שנים שהיה
ישן עם אמו והערה באמו בשינתה ועי"ה הקיצה, וכתב, דהאשה ודאי
מותרת לבעלה מאחר שהיא אשת ישראל ואין לך אונס גדול מזה, והכי
מוכח ריש פרק הבא על יבמתו [יבמות] סוף דף י"ג כו' [עיין בתשובות
אא"ו פנים מאירות ח"ג סי' כ"ב שדחה ראה זו, אך כתב שם ראה
אחרת שאם היתה ישינה לא נאסרה על בעלה ע"ש, ויובא קצת לקמן
סימן ס"ח סק"ח]. אך כתבתי זה לזכרון כי יש בו תוסחה לבנות ישראל
שישמרו מלעשות כזאת בבנים הקטנים, ע"ש:

ראש פינה - עקבי הבית

סימן כב סק"א. אלא רמו בן מתיחד כו'. פירש רש"י [ד"ה אלא], דמשמע
שהבן מנזי אלל אמו. וכפסר פני יהושע [קדושין שם ד"ה גמרא] פירש, משום דכתיב
[שם] או בן [כו'] נקטר לאמר כו', וקאי גם אאמו, דלא הוה הכתוב אשה לאיש
לכל עונשין שנמורה. ובספר המקנה [שם ד"ה שם בגמרא רמז] כתב ע"פ דאיתא
בסנהדרין [ס"ו ע"א] [כ"ד הוא עשה ממנו] לו פנים ומוח ומתחם עמו, ע"ש.
ולדידי נ"ע דמנין לנו שמה שאמר לו פנים שנית לעבד ע"ז יזהה מה כד עומאה
הלא א"ל לשהות כ"כ. ואולי דאם היסוד אסור, או אסור אפילו נפסות מכדי עומאה,
וכעת לא מלאחז מה מפורש. [והנה"א] דמשמע דלאחז חלקה בתענית כ"ג ע"ב
שהלך לנימו קודם המ"מ משום יחוד, משמע להל"ל שאף זמן מועט אסור, וכן
ממסכת דרך ארץ נראה כן, [וה"ק]. ויוד, כיון שגזרן שבעדני יהיו קרובים כ"כ
ששמעו מה שאמר פסע ז', נראה דלא היה יחוד, דמיתתם מעדים אולי יראו דרך אלה קרק או נקב שנכתל או ישמעו אותם מנשמים כדרך המשמשים. והרמב"ם כו' מן
הקבלה כו'. ולפי' לנאורה אין חילוק בין יחוד ערוה ליחוד פנויה, והמהמכר שו"ע שחילקו כ"כ קעניס משמע דס"ל כטור ופוס' דנעוה יס אסור דאורייתא ונפניה
מדנענן, ואולי משום שאסור ערוה היה קודם גזירה דוד ופניה מגזירה דוד לכן חילקו המחבר, ועכ"פ אינו מוכרח דעת המחבר. וממה שכתב נעקף ז' כל הממחיד עם אשה
שאסור כו' מכות מדרות כו', דמשמע אפילו עם ערוה אין לוקין רק מדרות, ג"כ לא מוכח, דאפילו הוא מדאורייתא, מ"מ אינו לאו מפורש. וכלל בגם הייב לאורן כו'. עיין

ראש פינה - חלקת השדה

סק"א. בת ג' שנים כו'. אף דבביתו השיעור הוא עד שיהיו שדים נכחו
כו', כמ"ש כאן בשו"ע, מ"מ מסתברא דאחותו גרע, רק בקטנה בת ג'
שנים יש לרמות לבחן, כדמשמע בגמ' שמביא כאן. ומשמע דלקטנה
אחרינא שאינה קרובתו ודאי מותר בת ג' שנים, רק דהוי"א אחותו משום
דהוי ערוה דאורייתא אסור, קמ"ל. כן נראה לענ"ד: סק"ב. ושערך צמח
כו'. גם בבן הוי השיעור בהבאת סימנים, וזהו כונת המחבר, אף
שכתב שיהיו שדים נכחו, מ"מ מ"ש ושער צמח קאי גם על בן. דאל"כ
לא פירש שיעור כלל בבן. קודם י"א שנה או י"ב כו'. ר"ל י"א בבת

ג) ומכריון עליה. נטור לא כח כרו זה. ונקדושין שם מפרש רש"י
 [ד"ה מר זוטרא] דקאי על אשת איש שמכריון לטובתה שלא ויתנה
 והמלקות שלוקין אותה אינו רק בשביל שנתייחדה. והנה כל לשון הספק
 הזה של הרב הכ"י הוא מועתק ממש מלשון הרמב"ם פ"ב מהלכות
 איסורי ביאה דין ג', ומשמעות סדור
 לשונו משמע שהיה מפרש דלא כרש"י,
 והכרח קאי רק על פניה וג"כ
 לטובתה: ד) ואפילו עד אחד אינו
 נאמן. לאו דוקא על היחוד אינו נאמן,
 דאפילו על ביאה ממש, ועל כל איסורין
 שנחזרה עד אחד אינו נאמן בהכחשה:
 ה) אין לוקין שלא להוציא לעז.
 ואין לומר יכירו שלא הלקו משום זנות
 רק משום יחוד, איכא דשמע צהא
 שהלקו ולא ישמע בהנחה, הכי איכא
 נקדושין שם [פ"א ע"א]:

ג) ומכריון עליה. הגה ודוקא נידוע שנתייחד
 עמה האצל היא אינה נאמנת עליו [ריב"ש סי'
 רס"ה]. ד' ואפילו עד אחד אינו נאמן [מהרי"ק שורש
 (קפ"ט) (קפ"ח)] ומכל מקום במקום שנראה לציט דין
 דאיכא למיחש לאיסורא לרצ' להפרישן [שם בריב"ש].
 י' חוץ מאשת איש שאף על פי שאסור להתייחד
 עמה אם נתייחד ה' אין לוקין שלא להוציא לעז
 עליה שזינתה ונמצאו מוציאין לעז על בניה
 שהם ממזרים.

ג) וכל אשה שאסור להתייחד עמה אם היתה

צינים ומקורות ד) רמב"ם פ"ב מאיסורי ביאה ה"ד.
 שנו"ס 3) כ"ה בדפדפרי. ממנהדרות באה"ג תניח ואילך: עליהם, וכ"ה ברמב"ם. ועיין בח"מ סק"ג ובב"ש סק"ד.

ערך לחם

סימן כב סעיף ב' בסופו. אין מלקין ולא מענישין על פי עד אחד, דדוקא בקלא דלא פסיק הוא דמלקין על לא טובה השמועה. [ב"י בשם מהרי"ק
 שורש קפ"ח].

באר הגולה

ו. מימרא דרב אשי שם. סעיף ג' ו. מנזר כסוגיא דגמרא ע"ז דף
 כ"ה ע"ב, וכן שמעון נמשנה דקדושין דף פ' ע"ב.
 ע"ב) נרצנו לרצו, הני מילי בעד כשר וצדוק ע"א עמו, אצל עד אחד לאו כלום כמ"ש בקדושין ס"ה ב' ומסביר עד אחד בהכחשה כו', ונפקר ערבי
 פקמים [ק"י ע"ב] כי הא דטויה כו', ואפילו לומר לשנאמו אסור כמ"ש שם אלא לאו כי האי גוונא כו' מהו למימרא לרביה כו': ו. ומכל מקום
 במקום כו'. כמ"ש נפ"א שם [בקדושין י"ב ע"ב] ופ"ה דינמוס [ג"ב ע"א] כההוא דדיים לאמיה, ואע"ג שאין עדות: סעיף ג' ה. כל אשה כו'.
 מחני' נקדושין שם [פ' ע"ב], ואפילו לרצו כמ"ש מוס' שם ד"ה רבי שמעון כו', וכן גימט הר"ף [שם ל"ג ע"א מרבי הר"ף] ופ"ה שם פ"ד סי'
 כ"ד) צומן כו' יין כו':

באר היטב

ג. ומכריון עליה. קאי על פניה, עין ח"מ [סק"ג]: ד. אינה נאמנת. אפילו
 אם תובעת אותו ואומרת שהולך ממנו, ואפילו אם נדלתי צא עליה אמרין שמה ונמה
 גם עם אחרי, והוא פטור אפילו משבועה משום שהמורה האמינתו. ריב"ש סי' מ"א.
 אע"ג דלא תובעת אותו שיתן לה האמת חייב שבועה, מ"מ על הולך הוא נאמן בלא
 שבועה. [ב"ש סק"ה]. ועיין לעיל סימן ד' ס"ק ל': ה. אין לוקין. ועיין לעיל סימן
 כ"א ס"ק ג' מ"ש שם בשם רבינו ירושם, ופ"ה [ד"ש איירי נמי בפניה]. ועיין ח"מ
 ה"כ [אות ב'] וצ"ש [סק"ג]:

והנחמה. ומה שהטעם אשה ההולכת בדרך ובנה עמה לא תוכל לילך עם עגלון א"כ יש ישראל אחר דהרי ג' עם
 העגלון. באופן נדראה דאין חילוק בין אם הוא בנה או אביה וכדומה דלעולם בעינן ג', דדוקא בבעל ואשה אמרו דמשמירין זה את זה ולא באחר,
 ועיין תשובת מהר"י ווייל סי' נ"ה [הובא בבאר היטב ס"ק י"ד]. וע"ש עוד שכתב בשם חכם אחד, דאף אי נימא דהבן מהני לשמור אמו משום דהבן
 מקפיד שלא תזנה אמו, משא"כ אב עם בתו, דהבת אינה מקפדת כל כך אם יזנה אביה, ע"ש:

ראש פינה - חלקת השרה

סק"ג. דלא כרש"י כו'. דהא כתב דליחוד אשת איש אין מלקין כלל,
 וע"כ מאי דקאמר הכא מלקין ומכריון היינו רק לפניה דכן הוא
 הפירוש בגמ'. וג"כ לטובתה. היינו שלא נפסלה לכהן. ובאמת לשון
 הגמ' צ"ע לפי", דאמרין שם, אמר רב מלקין על היחוד כו', אמר רב
 איש לא שנו אלא בפניה אבל באשת איש לא, מר זוטרא מלקי ומכריו,
 א"ל רב נחמן לרב אשי מר נמי לילקי ולכריו, א"ל איכא דשמע בהא
 ולא שמע בהא, ע"כ. הרי להדיא דמיידי באשת איש, ואפשר לרדוק
 לפרש בפניה, עיין ספר עצי ארזים [סק"ג]: סק"ה. איכא דשמע כו'.
 גלעד' דבמקום שנאסרה לבעלה, כגון בקינה לה ונסתרה, ודאי לוקין
 שניהם, דכיון דצריך לגרשה, בלא"ה איכא לעז על הבנים. ותמנהני על
 הפוסקים שלא דברו מזה:

סימן קע"ו [סעיף ה'] נרמ"א שכתב דין זה, ע"ש. ועיין לעיל סימן ד' סקמ"א: סק"ו. ועיין בסמ"ק חקודם כו'. נסמ"ג, דכחז שם נחזור כו' מלקין אותו, וא"כ יש סמירה
 למ"ש כאן במחילה דאין מלקין אותו, וע"ז כתב ופ"ה כו'. אצל להב"ח לא קשה מיד משם. ויותר היה נראה דמכות אלו שייכות קודם וצ"ח מדיוק. ועיין בפירוט המשניות
 להרמב"ם [קדושין פ"ד משנה י"ב] מנזר דאפילו אותו אין לוקין בשבת איש. ועיין לקמן סק"י:

גליון מהרש"א

על צננה, משום הלשון ואין אסורין, דכחזן שייך לומר אין פוסקין. ועיין משונות מים
 עומקים [והרא"ם סי' ג']:
 לא היה פריך מיד מהא דמלקין כו', ע"ש, ולשמה דכחז מהו לא משמע הכי:

ד) ומכריון עליה. כן כתב הרמב"ם ר"ש פרק כ"ב [מאיסורי ביאה
 ה"ג] דמכריון על שניהם, והיינו מה דליתמר צ"ס [שם], מר זוטרא
 מלקי ומכריו, וקאי על פניה: ה) אבל היא אינה נאמנת. אפילו אם
 *מוצעת [אותו ואומרת] שהולך ממנו, ואפילו אם נדלתי צא עליה אמרין
 שמה ונמה גם עם אחרי, והוא פטור
 אפילו משבועה משום [שהמורה
 האמינתו כן כתב הרב"ש סי' מ"א]
 מ"ב. אע"ג [ד"ה] דלא תובעת אותו שיתן
 לה האמת חייב שבועה כמ"ש נחמן
 המשפט [סימן פ"ו סעיף כ"ה בהג"ה],
 מ"מ על הולך הוא נאמן בלא שבועה:
 ו) אין לוקין. משמע דאין לוקין אותו,
 [וגם היה ג"כ אין מלקין [אותה]]. וצ"ח
 [אות ב'] מדיוק דמלקין אותו ואין מלקין
 אותה משום לעז צניה, אצל דידה לא
 שייך לעז צניה, דהא אין ידוע עם איזה
 אשה נתייחד. *ועיין בסמ"ק חקודם [סק"ג]
 מה שכתבתי בשם רבינו ירושם [נתיב כ"ג חז"ה]
 ח"ב], ופ"ה [ד"ש איירי נמי בפניה]:

העין ע"פ
 עמ"כ
 רבות, וצ"ח.
 מהר"ק
 חז"ה

עין עמ"כ
 חז"ה
 חז"ה

שלשים וכתב הרא"ש ר"פ תרואה דילפינן מזה לכל ברכות תראה שהוא דוקא כשרואה פעם שניה אחר שלשים יום, דלא משמע לשון תגמי בברכות דרמי בר אבא א"ר יצחק מפרש שפירוש לפרקים בכל מקום שנמצא הוא לשלשים יום דהא משיב על לשון תשאלה שלא אמר כמה הוא לפרקים דאו היה משמע שהוא שאלה על פירוש זמן לפרקים בכ"מ שנמצא, אלא אמר לפרקים עד כמה משמע דשואל לפרקים דנאמר כאן עד כמה הוא אבל עצם פירוש דלפרקים שייך הוא על כמה זמנים לפי הטעם ששייך, וגם לכד זה אם כונת רש"י שהוא אחת לשלשים יום כדאיתא בברכות ור"י לא דבר פשוט הוא שיהא ידוע לכל דבר זה דהרי גם חכמי תגמי לא ידעו מעצמן חוצרכו לסאול ורמי בר אבא השיב שקבל מר' יצחק שהוא לשלשים יום, שא"כ אלו שלא ידעו תא דברכות הרי לא ידעו והי"ל לרש"י לפרש שלשים יום שהרי בגמ' לא הוזכר לפרקים ורש"י אמר זה לפירוש ועדיין לא ידעו הרבה אינשי שלא למדו או נשכח מהם הא דברכות, וגם מנ"ל לרש"י לפרש שהוא אחת לשלשים יום ולא אחת בשבוע, וגם הא לא שייך לאסוקי אבל אינו דר תמיד ביחוד אצלה דהי"ל לאסוקי אבל אינו מתייחד יותר מזה דאסור כמו בדר תמיד.

ועיין בקצור פסקי הרא"ש לבעל הטור שכתב מתייחד אדם עם אחותו לפי שעה ודר אפילו בקבע עם אמו, וזהו ודאי גם שיטת רש"י, ומפרש דהוא שיהא ניכר שהוא בא אצלה בביתה רק ביאת פרקים כאורח שהוא לפי שעה ועומד לצאת משם כל יום ויום, ולא כבא לדור שם אף שכוונתו להיות שם רק זמן קצר, וזהו כונתו במש"כ אבל אינו דר תמיד ביחוד אצלה בבית ולא שייך לפרש לענין זמן דהא ליכא לשיעור תמיד דאף אם ידור שם שנה ושתי שנים ויותר ואחר כך יצא משם הרי אין זה תמיד, אלא בתכרח שחכמה על אופן היותו בבית אחותו שיהיה ניכר שבא רק להתארח שם ולא כבא לדור שם תמיד אף שכוונתו הוא רק לזמן מועט, ושמעינן מיניה דבאופן אורח יכול גם ללון שם כלילה איוה לילות ובאופן דירה דקבע אסור להיות שם אף לילה אחת, וכן שביאתו יהיה ניכר שהוא רק להתארח שם ויהיה אסור לשהות שם זמן יותר ארוך מרגילות דביאת אורחים קרובים וידידים דשהיית זמן הארוך שהוא שם הרי סותר ורואין שהוא דר שם בקבע שזה אסור אף שלענין חמציאות לא יצו ימים רבים, וכן הוא כשתבא אחותו אצלו דצריך שיהא ניכר שהוא רק ביאת פרקים כאורח ולא באופן שהוא לדירת קבע, ואף שניכר שהוא כאורח לא ישא זמן רב יותר מהרגילות לאורח, וכמובן שאיכא חלוק בין בא לאורח ממקום קרוב לבא ממקום רחוק דהבא ממקום רחוק לבקר כאורח משהא יותר זמן מבא ממקום קרוב, וליכא ממש זמן קבוע אלא לפי רגילות

ובת ממש, ומתקד הוא יותר מוקשה מהחיבוק ונישוק דאין זה דרך תאות וחביבה ביאה אלא דרך חיבוק ונישוק לבני ובנותיו שלא נאסר כדאיתא בש"ך יו"ד סימן קנ"ז סק"י ומשמע שם דליכא איסורא כלל, ומשמע מטעם סוף דף מ"ג מתא דא"ר יצחק א"ר יוחנן משום ראב"י חורגתא הגדילה בין תאחין אסור לינשא לאחין דמתחויא כי אחתייהו, ולא היה היכר בהנתנת תאב עם החורגתא מהנתנת עם בתו, ואם לא היה נוגע בה ולא היה מתייחד עמה כמו עם בתו היה זה ניכר לעלמא דהא דחוק לומר דהוא דמתחויא לאלו שראין רק שהיא נמצאת שם בבית יאמרו שהיא בת להאב ואחות להאחין, וכי יסברו כן גם על משרתת שכורה כמה שנים אצלם שאסורה לינשא לאחין שא"כ משמע שהוא דוקא מהננת שמתנת עמה כהנתנת ואב עם בתו ממש ואם היה זהיר מלהתייחד עמה שלא כהנתנת ס"ע עם בתם היה זה היכר גדול שאינה אחותם ולא היה שייך לאסור, והגמ' דמסיק דאין הלכה כן הוא משום דקלא אית לה למלתא הוא מדיעת בני העיר שבשעה שנשא את אשתו זו היה לה בת שקבל עליה לזונה ולפרנסת ולהשיאה כמו לבתו שמהם ידעו אף האינשי הגדלים ותבאים אח"כ להעיר, אבל גם הם סברי שהנתנת תאב עם החורגתא היתה כהנתנת עם בתו ממש, ודחוק לומר דאיירי באיש עבריין לאיסור יחוד, ולכאורה הא תמה זה וצריך לומר דירא מאשתו שתהא חושדתו שבחזרתה תחקור ותדרוש לבתה ולהיתומה ויגלו לה סלכין מאלו שנמצאין בבית תדיר עם ועם אשתו אין לאסור אף אם נודמן איוה זמן קצר שלא היתה אשתו ונשאר הוא לבדו עם בתה ועם היתומה שמגדלין וכן להיפוך אם היא נשארה זמן קצר עם בנו ועם יתום שמגדלין, ואם מתה אשתו בעצם יש לו ליהדר שלא יתייחד עם בתה ועם היתומה שמגדלין, ומה שיש שאין נזהרין אולי סומכין מפני הדחק ע"ז שכיון שמגדל אותה כבתו לא ירצה לקלקלה מצד שרצה בטובתה, וכן כשהוא מת ונשאר בנו מאשה אחרת אצלה לא תתפתה לו כיון שרצה בטובתו, אבל ודאי אין לסמוך ע"ז וצריכין ליהדר שלא להתייחד עם אלו שמגדלין כשמת אחד מהם.

ג. מה נחשב דירה עם אחותו

בהיתר יחוד דהא עם אחותו דלשון תגמי א"ר יודא א"ר אטי מתייחד אדם עם אחותו ודר עם אמו ועם בתו ופרש"י מתייחד עם אחותו לפרקים אבל אינו דר תמיד ביחוד אצלה בבית, וכמה הוא לפרקים לא מסתבר כלל לומר דהוא אחת לשלשים יום, כהא דרואה את הים הגדול שא"ר יודא דמברך ברוך שעשה את הים הגדול בזמן שראוה לפרקים ואיתא בברכות דף ג"ס ע"ב שאמר רמי בר אבא א"ר יצחק דהוא עד

אנשי כנה"ג ונקירת עיניה ויבואו לידי איסור שלכן אין לאסור אלא להניחם זמן גדול שהוא יותר מרגילות שיחיו ביחוד ומוח באו להקל אף להניחם זמן גדול שלא כדין, וצריך להזהיר לאלו שיש להם בביתם רק בן אחד ובת אחת שאם ירצו לילך לזמן גדול כנסיצה לבקר בא"י וכחמה שיראו שילינו שם עוד מחקרים וממכרים באופן שלא יהיה יחוד.

ומסתבר שעם אחותו כשלא שייך חשש לעבור על האיסור ממש כגון שהוא או היא חולים וקנים אין לאסור אף לדור יחד דמאחר דהתיר איסור יחוד עם אחותו שא"כ בחכמה מה שאסור לדור בקביעות הוא דוקא כשיש ממש חשד אבל כשהן קנים ואף באחד מזון וזן וחולה דליכא תחשש אין לאסור.

*

ונכון מה שאמר לך בנך ר' מרדכי שליט"א בשמי שיחוד עם אמה ובתה ועם אמה ובת בתה או בת בנה פשוט שליכא איסור ויחוד עם שתי אחיות פשוט שאסור.

חותנך אהבך בלוי"ג.

משה פיינשטיין

פימן פה

בענינים שונים דיחוד

ד' אדר שני תשמ"א

מע"כ ידידי הרה"ג מהר"ר שמחה בונים הכהן שליט"א.

בדבר השאלות המרובות בעניני יחוד אשר נוגעים כולם למעשה אראה בזה לבאר בעז"י ולחשיב לפי"מ שיעורני השי"ת ברחמי.

א. אשה שצריכה ללכת לבריכה אצל רופא

בדבר אשה שצריכה ללכת לבית הרופא שצריך לבדוקה כשהיא ערומה וגם בבית הסתרים שא"א זה אלא עם הרופא לבד בחדר סגור, ואף כשיש איזה אדם בהמשך בחדר אחר הוא אין ודור להכנס שמה, ומעשים בכל יום שאף נשים של ת"ח וראי ה' מתייחדות עם הרופא במשרדו וגם היא עצמה בלא בעלת חלכת להרפא, תנה ותיתר שנתפשט הוא משום שתרופא אף אם הוא נכרי וערי הוא סרוד במלאכתו לסלק מעצמו תאוותו, ואף כשכלל מלאכתו שתוצר להתעסק בה אם הוא בזמן שקבע שיבואו אליו תחולים תרי לא יוכל לשהות עמה עוד זמן ספגי אלו שמחכים

דרך המדינה, ובספק אם כבר יתר מרגילות יש לאסור והוא כספק ידיעה דלא נחשב כספק לחקל אף באיסורין דרבנן.

ועיין בפרישה אות ג' שכתב עמש"כ חסור חוץ מן תאב שמותר להתייחד עם בתו ותאם עם בנה דח"ה עם אחותו מותר, אין חכונה דשותה ממש לאם ובת אלא דשותה עכ"פ לזה שיש גם באחותו היתר קצת והוא ביחוד לפי שעה ככתב חסור בקצור פסקי הרא"ש דלא מסתבר לו שיפלוג עם אביו הרא"ש. וראיתי בספר אוצר הפוסקים על אה"ע בסק"ד אות ב' בשם ס' אמרי יושר דלרש"י יכול ללון בבית אחות כשהוא פחות איזה ימים משלשים יום, וכונתו מסוף דבריו דלא ידור עמה תמיד דמפרש דהוא יותר מחשיבות פריק, לא נכון כלל דלפרקים אם נפרש דהוא לשלשים יום כגא דבס' תרואה הוא פעם אחת לשלשים יום ולא כל השלשים וגם הפירוש הוא שיחיה הריחוק שלשים יום מגמר טעם הראשון אבל שיעור היחוד עצמו לא נאמר כלל בלשון זה דלכן אין דיקו כלום, והמציין למטה אולי נתכוין לגמ' ר"ת דף ל"א תרי גם הוא שם על זמן הריחוק, וגם מה שהובא שם מספר צוף דבש שבי לילות מותר ללון ולא ג' לילות שהוא בחשיבות דירת שאסור אפילו דירת עראי הוא רק סברא בעלמא בלא שום מקור, אלא תנכון לדינא ככתבתי שהוא שיהא ביאתו לביתו באופן הנכיר שהוא רק לבקר ולתארח וגם שלא ישא יותר משיעור הרגילות באותו מקום לתארחות וגם יש חלוק בא ממקום רחוק לבא ממקום קרוב כדלעיל.

ואח ואחות שהן עדיין בבית אביהן שלכאורה כיון שהם רגילים טובא והם דרין יחד בהתקרבות גדולה לא רק בזמננו אלא גם בזמן התנאים ואמזראים כמפורש בטוטה דף מ"ג ע"ב במה שא"ר יצחק א"ר יחונן משום ר"א בן יעקב בחורגתא תגדילה בין תאחך אסור לינשא לאחין דמתתיו, כי אחותיהו, תרי שאחין ואחיות היו גדילין יחד בבית אחד ולא היו נזהרין מיוחד, וכמובן שגם כשנשארו בבית רק אח ואחות יחדים גמי היו דרים יחד בבית אחד, ואף שהם ישנים בלילה בשני חדרים מ"מ הם נמצאים יחד הרבה זמן, ואין חוששין תאב ותאם להניחם לבדם שעות טובא שתלכין מלבית לאיוו שמחה וגם לטויל בעלמא ולפעמים אף על איזה ימים ולכאורה הם כדרים יחד תמיד שאסור עם אחותו. וצריך לומר דאח עם אחותו כשדרים בבית אביהן ובכ"מ שהם עם אחרים שליכא יחוד ליכא תרעור ותאוה כלל לחן שהרי אף כשנוגע בגופה ומחבק ומנשק לאחותו אין לו בזה שום תנאה ולא ניתוסף לו תאוה לח בזה כדאיתא ברמב"ם פכ"א מא"ב ה"ז, וכ"ש שתתקרבות שלחם לא יגרם להם שום תאוה ותרעור, ורק ביחוד בלילה בשינת בית אחד זמן גדול יש לחוש שיקל בעיניהו אף תתרחקות וטבעי שנעשה ע"י תפלה

גמ' סנהדרין כא.

אמר ר' יהודה אמר רב ארבע מאות ילדים היו לו לדוד וכולן בני יפת תואר היו ומגדלי בלוריות היו וכולן יושבין בקרונות של זהב ומהלכין בראשי גייסות היו והם היו בעלי אגרופין של בית דוד ואמר רב יהודה אמר רב תמר בת יפת תואר היתה שנאמר ועתה דבר נא (על^ט) המלך כי לא ימנעני ממך ואי ס"ד בת גישואין הואי אחתיה מי הוה שריא ליה אלא שמע מינה בת יפת תואר היתה ולאמנן רע ושמו יונדב בן שמעיה אחי דוד (והיה^ט) איש חכם וגו' אמר רב יהודה אמר רב איש חכם לרשעה^ט ויאמר מדוע אתה ככה דל בן המלך ויאמר לו יונדב שכב על משכבך והתחל וגו' עד ועשתה לעיני את הכרית^ט ותקח המשרת ותצוק לפניו אמר רב יהודה אמר רב שעשתה לו מיני טיגון^ט וישנאה אמנן שנאה גדולה מאוד מ"ט אמר ר' יצחק נימא נקשרה לו ועשאתו כרות שפכה וכי נקשרה לו אידי מאי עבדה אלא אימא קשרה לו נימא ועשאתו כרות שפכה איני והא דרש רבא מאי דכתיב ויצא לך שם בגוים ביפך שאין^ט להן לבנות ישראל לא שער בית השחי ולא בית הערוה שאני תמר דבת יפת תואר הואי^ט ותקח תמר אפר על ראשה (ואת כתונת^ט) הפסים אשר עליה קרעה תנא משמיה דר' יהושע בן קרחה גדר גדול גדרה תמר באותה שעה אמרו לבנות מלכים כך לבנות הדיוטות על אחת כמה וכמה אם לצנועות כך לפרצות על אחת כמה וכמה אמר רב יהודה אמר רב באותה שעה גזרו

כא: כהן גדול פרק שני סנהדרין

סוסיס פ"ה דמשמע תרי הכי גרסינן אי לא כתיב אלא סוס ה"ל לכמה סוסים חד לאו הוא דאיכא כחז רחמנא סוסים והדר סוס לחלק על כל אחד פ"ה אי כתיב סוס גבי לא ירצה הוה אמניא על סוס אחד בטל הוא עובר כדמוכח קרא דהרבת סוס ומ"מ לכמה סוסים ליכא אלא חד לאו לכך שניה הכחז לעטר על לא מעשה על כל סוס וסוס ויש ספרים משוכשים^ט דגרסי לעטר בעשה ולא מעשה פ"ה^ט לא ירצה סוסים למה לי כלל ולא יתכן דלמען הרבת סוס לאו עשה הוא אך קאי אלאו דלא ישיב: **כתב** פ"בונאה. י"מ כזה שהאזות נעשית מן הלפן שממלאין החלק דיו והכחז נעשית מאליו מנייר חלק ולא נהירא דאין זה כחז דהוי חק חוכות (א) וחק ירכות דלמרינן בגיטין (דף כ.) אין כחז לגבי גט וכי היכי דגבי גט אינו כחז גבי ספר תורה נמי אינו כשר ועוד אמאי לא רבא רבא רבא לומר (ה) רבי לא

על הייחוד ועל הפנויה יחוד דאורייתא הוא דאמר ר' יוחנן משום ר' שמעון בן יהוצדק רבמו לייחוד מן התורה מניין שנאמר^ט כי יסיתך אחיך בן אמך וכי בן אם מסית בן אב אינו מסית אלא לומר לך בן מתייחד עם אמו ואין אחר מתייחד עם כל עריות שבתורה אלא אימא גזרו על ייחוד דפנויה^ט ואדניה בן חגית מתנשא לאמר אני אמלך^ט אמר רב יהודה אמר רב מלמד שביקש להולמו ולא הולמתו^ט ויעש לו רכב ופרשים וחמשים איש רצים לפניו מאי רבותא אמר רב יהודה אמר רב כולן נמולי^ט טחול וחקוקי כפות גגלים היו: **מתני'** לא ירבה לו סוסים אלא

על הייחוד. דאשת איש ועל הפנויה: שבקש להולמו ולא הולמתו. שמשב^ט בראשו כתר מלכות ולא הולמתו לפי שהיה שרביע של זהב בחוץ חללה מדופן לדופן ואינה מתיישבת בראשו אלא למי שיש לו חריץ בראשו והיא עדות לבית דוד שכל הראוי למלכות הולמתו ומי שאינו ראוי למלכות אינו הולמתו: **מאי** רבותיה. (ג) דחמשים איש לכן מלך: נמולי טחול וחקוקי כפות הרגליים. נמולי טחול על ידי סס שהטחול מכבידו לאדם וחקוקי כפות הרגלים אין צער צפרסותיהם ורצים על הקוים ועל הצוקין ואין נחוקין: **מתני'** אשפניא. שכן חילול מדי שנה בשנה הנכנסין והיוצאין עמו כל השנה: **גמ'** פ"ה. משמע להרחיב דעמו ולהתגדל צרכי סוסים: הסוסים צאים ממזרים לארץ ישראל וצריך לשלוח שולחים לקטות לו סוסים ועוברים בלא חוספיו לראותם עוד עד עולם (שמות ד'): בעשה ולא חוספה לא ורחמינו. היה אמר אמוי

שו"ת הריב"ש סימן תכה

שאלת: לבאר לך, מה שכתוב בתורה: ואל אשה בנדת טומאתה, לא תקרב לגלות ערותה. אם נאמר על כל אשה נדה: בין באשתו, בין בפנויה?

[[ואם הוא כן, איך לא הזכירו דבר זה, הרשב"א ז"ל בספר תורת הבית; ולא הראב"ד ז"ל בספר בעלי נפש? כי לפי לשונם, לעולם לא דבר: אלא באשתו של אדם; ואיך מורגל בפי כל אדם: פלונית פנויה מותרת? וחכמים ז"ל, איך הניחו שום קדשה בעולם? כי מסתמא, אינן מטהרות עצמן. ואיך לא תקנו: שום תקון, או שום גדר של טהרה, בפנוי? כדי שלא יכשלו בה רבים, אחר שהבא עליה ענוש כרת, והנוגע בה באצבע קטנה, חייב מלקות? ואם באשתו בלבד הכתוב מדבר, הוקשה לך לשון הרמב"ם ז"ל, בהרבה מקומות. שנראה מדבריו: שאסור הנדה: בין באשתו בין בפנויה.

תשובה: דבר ברור הוא: שאסור ביאת הנדה; לא באשתו בלבד, אלא: בין באשתו, בין באשת חברו, בין בפנויה. ותנן בכריתות (י"ד) יש בא ביאה אחת, וחייב עליה שש חטאות. הבא על בתו, חייב עליה: משום בת, ואחותו, ומשום: אשת אחי: מאביו, ואשת אחי אביו, ואשת איש, ונדה. וכן שנינו במסכת כתובות (כ"ט): אלו נערות שיש להן קנס: וכו'. וקא חשיב בהדיהו: הבא על הנדה. ומסיים בה: אף על פי שהן בהכרת, אין בהן מיתת ב"ד. ואף על הכותית; אף בצנעה, ובאקראי בעלמא, גזרו בית דינו של חשמונאי: שיעבור עליה משום נדה. כדאיתא בפ' אין מעמידין (ל"ו), אף על פי שדמה, כדם בהמה, הוא מן התורה. ואם לא היתה הישראלית אסורה, משום נדה, כי אם אשתו; לא היו גוזרין בכותית, בלא אישות. וזה דבר פשוט. ולא נסתפק בו אדם מעולם. והדבור בו מותר. גם הכתוב אמר סתם: ואל אשה בנדת טומאתה. ולא חלק: בין אשתו, לפנויה. שהרי לא אמר: ואל אשתך. ומה שאמר: אשה; דרשו בו בפרק ואלו הן הלוקין (י"ד): לחייב על כל אשה, ואשה. ומן הכתוב הזה, דרשו בספרא: שאפי' קריבה לבד, ר"ל: קריבה של הנאה. כגון: חבוק ונשוק; אסורה מן התורה. ואפי' בלא יחוד, דליכא למיחש לביאה. לפי שהקריבה עצמה אסורה, בלאו הוה. דתניא התם בספרא: ואל אשה בנדת טומאתה, לא תקרב לגלות ערותה. אין לי אלא: שלא יגלה; מנין שלא יקרב? ת"ל: לא תקרב. אין לי אלא נדה: בל תקרב, ובל תגלה; מנין כל העריות: בל תקרב, ובל תגלו? ת"ל: לא תקרבו לגלות. ע"כ. וכ"כ הרמב"ם ז"ל: שלוקה על זה מן התורה. ולא קי"ל כרבי פדת, דאמר בפ"ק דשבת (ג'): לא אסרה תורה, אלא קריבה של גלוי עריות. אבל הרמב"ם ז"ל כתב בהשגות, שחבר על ספר המצות: שאין כאן מלקות מן התורה; אלא בביאה גמורה, או בהעראה. וברייטא דספרא, אסמכתא בעלמא[[[[

ויחוד הנדה, ג"כ בפנויה: כל שהוחזקה נדה, אסור מן התורה. שהרי יחוד העריות, מן התורה; כדאיתא בהדיא, במסכת ע"ז, פרק אין מעמידין (ל"ו:). והנדה, הרי היא כשאר העריות, ובכללן; כדאיתא בפרק הבא על יבמתו (נ"ד). ובזה חמורה הפנויה נדה, מאשתו נדה. שאשתו נדה, אין אסור' לו להתיחד עמה; שלא חייבוהו להוצי' את אשתו מביתו, ולא להעמיד שומר: זולתי החתן, בשלא בעל, משום: דתקיף יצריה; כדאיתא בפ"ק דכתובות (ד'). ואמרינן נמי בסנהדרין, פ' אחד דיני ממונות (ל"ז): א"ל ההוא מינאה, לרב כהנא: אמריתו: נדה שרי ליחודי, בהדי גברא וכו'. ואף הפנויה שאינה נדה, חמורה היא בזה מאשתו נדה. שהרי אף על פי שאין יחוד הפנויה אסור מן התורה; מ"מ בית דינו של דוד גזרו עליו, כדאיתא בסנהדרין פרק כהן גדול (כ"א:), ובמסכת ע"ז פרק אין מעמידין (ל"ו:). ולא סוף דבר: ביחוד; אלא אפי' להסתכל בפני הפנויה, אסור; אא"כ הוא כדי שיראה: אם היא נאה בעיניו, וישאנה. כמש"כ הרמב"ם ז"ל בהלכות אסורי ביאה. אבל דרך זנות, אסור כדאמרינן בפ"ק דע"ז (כ'): ונשמרת מכל דבר רע; שלא יסתכל אדם באשה נאה, ואפי' היא פנויה; באשת איש, ואפי' מכוערת; ולא בבגדי צבע אשה וכו'. וכן אמר איוב: ברית כרתי לעיני, ומה אתבונן על בתולה. ובזה ג"כ, חמורה היא הפנויה, אפילו אינה נדה, מאשתו נדה: שמותר להסתכל בפניה, ואפילו נהנה בראייתה. ולא אסרו להסתכל באשתו נדה, אלא במקום התורף; כדאיתא במסכת נדרים, פרק ואלו מותרין (כ'). .....

מקבלו עליכם גזרה נאדרור ובקללה
 אלה קיצעים גזלים שאלם נהנים שוב
 קטנותן שזן שוכצת צעריסה שקורין
 עזער צ ומצאו לירי צמותיהן:
 ובעתיהן אסורין משום דבר אחר.

עשרת אלללים: ועל דבר אחר. של
הוכר כלן גורו משום דבר אחר
ולא משום עשרת אלללים. לקמן מפרש
לה: קצרים. וזו ארס המקלחן
קנאמו של מקום לנקום נקמותיו:
פושעין כלן. שבעת ענינה לפי שאר
מיתת ב"ד^א. וזו ענינה שהיה דמיו
וכיו: נשוא. וזו ענינה משום
דה דרגן ואלע^ב לדעוזה כוכבים אין
במה עממנה מן העורה שהיה היא
דנמה כדמנים עורח עליה ומשום
שמה משום עורח כוכבים ומשום
מתחנן זה דרך אישות ומשום אשה
איש דעוולה בעל יא לכן נמי
דכתיב והיא עוולה בעל^ג. ושראל
היוהו וזו הויאל וזו עוולה עורח

ואמי למיכנכ שפחה ועבר משום לא
יהיה קדש^ו ואמי למנכנזה לעובדת
כוכב^ז ועבר אלא תחמתן ואמי למיעבל
אשת איש ישראל: משום נשגזי. נדה
ד"ר אמר מלך:

ממש חלה גזירה משום זונה ישראלית
שנצולה לאסור לה: **דאורייתא**

י' גזור רננן בית חשמונאי ביאה חנן
י' יחוד לא כו' ואחז אינור תלמודי
שמואל ואל: באותה שעה. מעשה
אמטן וחמר והא דרנן ייחוד עטאנדרין
צפ' כ"ג: שישבא ביובא. אפי' לא
רלא גזרו עליו להיות כוכ: צדו
דדא דהא י' כו'. כלומר טורח גדול
היה לו אלסו בעלילה זו שאלמה
ממנו כמה פעמים ולא היה צדו:
והוא

דינו של חשמונאי ביאה אבל
בית דינו של דוד גזור ו' דאמר
התם ייחוד דבת ישראל אבל
התם ייחוד עטאנדרין

אפי' אייחוד תעובדת כוכבים/ חנן משום ר"ש בן יוחזקד רמז
בן אבד וכי בן אם מסת בן
אחר מתייחד עם כל עריות
וגזר 'אפי' אייחוד דפניה
'אייחוד תעובדת כוכבים/מאי
על תינוק עובד כוכבים
במשכב זכור דא"ר זירא
וחנן אצל ר' ינאי ור' ינאי
תינוק עובד כוכבים מאימתי
ר' חייא אמר ל' בן מ' שנים
ל' הגה דברי ואחור דברי רבי
בזיבה בן תשע שנים ויום אחד
הואיל

וזה (ד) היינו ודאי ללמד לכהן ואף
בדעת כובדים וזה לכהן מדאורייתא לאו
עשה עשה ולהכי לא לקי וכן גזירה
ומיאו לרצון גזרו חכמים לחייב משום
א"י לא אמר נש"ח דלאות לית להו ר' אב
ל' דרדא עשה מיהא ארבע ולכן הלכך
אחרים פ' עובד סוכים אלא לא שייך
זוהי ראשון קנאה ואחרים חייבים עליה
עשה אלא צעלה לא ואשמו גמורה:
ל' צמי רבי:

יִשְׂרָאֵל וּבִמְחֵלָה לִית לֵיה פִּדְיוֹן וּגְמוּלָה מִלֵּל "אֵלֹהִים" מִיַּחְדָּה (דקס'): **פ** כִּבְחֵי נֶסֶס
 שֶׁמֶשֶׁבַּי "יֹחֵל" וְלֹא בִּדְרוֹשִׁים וּבִכְחֵי, וְכִמּוּ כִּלְשׁוֹ הַסּוּגִי: **ט** מִתֵּי סִפְדֵּי
 הַסִּדֵּר, וְלֹא מִבְּרִיטָה וּבִמְחֵלָה שֶׁהִיא: (מצוד ברי: **פ**) כִּי בְּדִפּוֹס
 "שֶׁבַי" הוּא חֲתֻמָּה וְיָחַד "רִשִּׁי" הוּא עֵינֵי הַדָּשׁ. דָּפוֹס מִיּוֹד דִּמְרָה, וְלִפְנֵי
 "רִשִּׁי" הוּא כְּמוֹ חֲתֻמָּה בְּדוּר: (ר' שֵׁא מִי"ו (גליון), וְלִפְנֵי הִיא הַנּוֹסֶה "אִפִּי"
 וְיִשְׂרָאֵל מִיּוֹד קִדְּשׁוֹן (צ"פ מִיּוֹד עֵינִים): **צ** צִדְּלִי רַב: